

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Princz Kornél ügyvéd (felperes címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Nádas Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Nádas Gábor ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. március 21. napján kelt, 23.P.28.005/2011/5. számú ítélete ellen az alperes 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az alperes 15 napon belül a felperesnek 12 700 (Tizenkettőezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 148 421 forintot és annak 2011. július 26. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 százalékkal növelt összegével megegyező mértékű kamatát, valamint 22 700 forint perköltséget.

A tényállásban rögzítette, hogy az alperes üzemeltette a 1... 1-3. szám alatti W...ban található, R... É... elnevezésű vendéglátó egységet, aminek a vendégek számára nyitva álló részében nyilvános zeneszolgáltatás folyt. Az üzletben a felperes alkalmazottja 2011. április 14. napján ellenőrzést tartott, melynek során adatszolgáltatási lap és felhasználási engedély megjelölésű nyomtatványt állított ki, ezen rögzítésre került, hogy az üzlet 9.00 és 21.00 óra között tart nyitva, a befogadóképessége 50 fő és nincs szünnap. Az okiratot az alperes képviselője aláírta és cégszerűen lepecsételte.

A felperes szerzői jogdíjról szóló fizetési értesítőket és befizetési utalványt küldött az alperesnek a 2011. április 1. és június 30., illetve a július 1. és szeptember 30. közötti időre, ezt azonban az alperes nem fizette meg.

A fizetési meghagyással indult és ellenmondás folytán perré alakult ügyben a felperes a fenti időszakra összesen 148 421 forint szerzői jogdíj és 2011. július 26.

napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésre kérte kötelezni az alperest.

Az alperes az ellentmondáson túl további nyilatkozatot az ügyben nem tett.

Az elsőfokú bíróság a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 25. §-ának (1), (4) és (6) bekezdései alapján a keresetet alaposnak találta.

Indokolása szerint, mivel az alperes a perben nem tette vitássá sem a felperes által állított tényeket, sem a követelést, ezért bizonyítási eljárást nem kellett lefolytatni. Megállapította, hogy az alperes képviselője az adatlapot aláírta, továbbá, hogy a jogdíj összegét az alperes nem kifogásolta. A felperes az adatszolgáltatási lap és felhasználási engedély csatolásával bizonyította a jogdíj fizetés iránti igényének jogalapját, a fizetési értesítővel pedig igazolta a kereset összecszerűségét.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amiben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

Fellebbezésében előadta, hogy képviselője a csatolt igazolással alátámasztott váratlan betegsége okán nem tudott megjelenni a bíróságon és emiatt nem volt lehetősége érdemi védekezését, illetve arra vonatkozó bizonyítási indítványt előterjeszteni, hogy az üzletben nem volt zeneszolgáltatás. Hangsúlyozta, hogy már a fizetési meghagyás kapcsán is vitatta a fizetési kötelezettséget, ezért az, hogy az ítélet csupán a felperesi előadás és okiratok alapján született, nem felel meg a kontradiktórius elvnek, a felek egyenrangúságának, illetve nyilvánvalóan ellentétes a bizonyítékok megismerésének és mérlegelésének kötelezettségével. Érdemben arra hivatkozott, hogy a felek között nem jött létre szerződés, így fizetési kötelezettség sem keletkezett. Az aláíratott adatlap nemcsak alakilag hibás, de tartalmilag is, mivel alkalmazottja legalábbis tévedésben volt. Emellett azzal is érvelt, hogy mivel az üzletházban folyamatosan hangos zene szól, ennek folytán az étteremben más zene nem is lenne hallható. Előadta, hogy az adatlap megismerését követően telefonon jelezte, hogy nincs zeneszolgáltatás, majd válasz hiányában 2011. július 21-én ezt elektronikus levélben megismételte. Állította, hogy a felperestől számla, fizetési felhívás nem érkezett, a követelésről csak az étterem bezárása után, a fizetési meghagyásból értesült. Minthogy a helyiség bérletét 2011. júliusra a tulajdonos felmondta, így a követelés a 2011. szeptember 30-ig tartó időszakra ezen okból is megalapozatlan.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mélységben feltárta, abból az anyagi és eljárási szabályok megfelelő alkalmazásával a kialakult gyakorlatot követő helyes döntésre jutott, amivel indokaira is kiterjedően a másodfokú bíróság mindenben egyetértett.

Alaptalanul hivatkozott a fellebbezés az elsőfokú eljárás szabálytalanságára. Nem vétett eljárási hibát az elsőfokú bíróság, amikor szabályszerű idézést követően, az alperes törvényes képviselőjének távollétében, érdemi védekezés hiányában döntést hozott az ügyben. Az eljáró bíróság 3. sorszámú kitűző végzésében felhívta az alperest, hogy a keresetre legkésőbb a tárgyaláson nyilatkoznia kell, előadva a védekezése alapjául szolgáló tényeket, bizonyítékokat és - utalva a Pp. 73/A. §-ának (1) bekezdésére és 73/B. §-ának (1) bekezdésére - tájékoztatta arról, hogy az eljárásban a jogi képviselet kötelező, a jogi képviselő nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan, illetve a bíróság úgy tekinti, hogy az alperes nyilatkozatot nem tett és ennek megfelelően hozza meg érdemi döntését. Minthogy az alperes kioktatás ellenére nem gondoskodott jogi képviseletéről, megjelenése esetén sem lett volna arra lehetősége, hogy akár hatályos nyilatkozatot, akár bizonyítási indítványt tegyen az ügyben. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor további figyelmeztetés és a tárgyalás elhalasztása nélkül a rendelkezésére álló bizonyítékok alapul vételével érdemben elbírált a keresetet.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte úgy, hogy a felperes, mint közös jogkezelésre feljogosított szerv, alappal érvényesített az alperessel szemben a már nyilvánosságra hozott zenemű előadása esetére megállapított jogdíjat.

Az Szjt. 16. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

A 17. § c) pontja értelmében a mű felhasználásának minősül a nyilvános előadás is, amely vonatkozásában a 25. § (1) bekezdése kimondja, hogy az írók, a zeneszerzők és a szövegírók képviseletében a már nyilvánosságra hozott zenemű és irodalmi mű nyilvános előadásának engedélyezésére és az ennek fejében fizetendő díj mértékére vonatkozóan az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet köt szerződést a felhasználóval, kivéve, ha a szerző a 91. § (2) bekezdésében szabályozott nyilatkozatot tett.

A 25. § (4) bekezdése folytán az (1) bekezdésben szabályozott esetekben a tervezett felhasználást és a már megkezdett felhasználás megváltoztatását a felhasználó köteles az (1) bekezdésben említett közös jogkezelő szervezetnek előzetesen bejelenteni. Ez a szervezet a felhasználást a helyszínen ellenőrizheti. A

(6) bekezdésnek megfelelően, ha a felhasználó nem tesz eleget a (4) bekezdésben szabályozott bejelentési kötelezettségének és ennek következtében a közös jogkezelő szervezet csak az ellenőrzés során szerez tudomást a felhasználásról, a közös jogkezelő szervezet ellenőrzési költségeinek fedezésére az egyébként járó díjazáson felül költségátalányt kell fizetni, amelynek összege a fizetendő díj összegével egyezik meg.

Az Szt. 91. § (1) szerint, ha a közös jogkezelést végző - a 86-89. §-ok alapján nyilvántartásba vett - egyesület valamely felhasználónak engedélyt ad a felhasználásra, illetve a felhasználóval szemben díjigényt érvényesít, a felhasználó jogosult az egyesület által végzett jogkezelés szempontjából érintett valamennyi jogosult - e törvény előírása vagy a jogosultak elhatározása alapján közös jogkezelés alá tartozó - azonos műfajú műveinek vagy szomszédos jogi teljesítményeinek felhasználására is, az ezekre a művekre vagy szomszédos jogi teljesítményekre vonatkozó jogdíjak azonos feltételek alapján történő megfizetése mellett.

Az Szt. 92. § (1) bekezdése alapján a 86-89. §-ok alapján nyilvántartásba vett, közös jogkezelést végző egyesületet a közös jogkezelés körébe tartozó vagyoni jogok gyakorlása és bíróság előtti érvényesítése során a szerzői vagy szomszédos jog jogosultjának kell tekinteni.

E rendelkezések együttes értelmezéséből kitűnően a szerződészkötés, illetve előzetes díjfizetés nélküli nyilvános előadás az Szt. 16. § (1) bekezdéséből következően jogsértő, vagyis a felhasználási engedély csak a jogdíj megfizetésével tekinthető megadottnak, ebből viszont nem következik, hogy jogszerűtlen felhasználás esetén jogdíjfizetési kötelezettség nem áll fenn. A szerző jogsérelme azáltal hárul el, ha a felhasználó a jogdíjat megfizeti. Emiatt az igényérvényesítés jogszerűségét az alperes alappal nem kifogásolhatja.

A kifejtettek alapján súlytalan az az érvelés, hogy a felek között nem jött létre szerződés, mivel az engedély (szerződés) nélküli felhasználás sem megengedett. Emellett a BH1993.240. számú eseti döntésből is megismerhető gyakorlat értelmében az alkalmazott által aláírt adatszolgáltatási lappal a felperes eleget tett a bizonyítási kötelezettségének, igazolta, hogy a nyilvános zeneszolgáltatás után az alperes fizetési kötelezettsége beállt. Az alperes az ügyben érdemi védekezést nem terjesztett elő, az ellentmondása is csak annak bejelentéséből állt, ezért helyesen jutott arra az elsőfokú bíróság, hogy a rendelkezésre álló iratokon túl további bizonyításra nincs szükség. Eredménytelenül hivatkozott a fellebbezés arra, hogy nem lett volna értelme az egységben külön zeneszolgáltatás nyújtásának, mivel az üzletházban már úgyis szólt a zene. A felperes az alperes által aláírt és lepecsételt adatlappal igazolta, hogy volt a helyiségben zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz, ezt a tényt az alperes az elsőfokú eljárás során nem vitatta, és az megalapozta a szerzői jogdíj igényt. Helyesen mutatott rá a fellebbezési ellenkérelem arra, miszerint a 2011. július 21-i elektronikus levélben tett bejelentés hatálya a Jogdíjközlemény szerint legkorábban a negyedév utolsó napjára szólhat, ami indokolja a díj szeptember 30-ig való követelését. Ekként a felperes - és az elsőfokú

bíróság ítélete - kellő indokot adott a követelt összegek számításának módjára is, tehát ez a fellebbezési támadás sem foghatott helyt.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget sem az elsőfokú döntés megváltoztatására, sem hatályon kívül helyezésére, ezért a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében az alperes köteles megfizetni a felperesnek a másodfokú eljárással felmerült költségét, ami a jogi képviselőt ellátó ügyvéd 27 % áfával növelt munkadíját foglalja magában. Ennek meghatározásánál a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (1), (2) és (5) bekezdéseit alkalmazta.

Budapest, 2012. október 9.

. Lesenyey Terézia s.k.

a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.

s.k.

előadó bíró

Dr. Békefiné dr. Mózsik Tímea

bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági ügyintéző